

Sarajevo, 13.06.2019.godine

Klub zastupnika SDP BiH u Predstavničkom domu
Parlamenta Federacije BiH

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primitiven: 14-06-2019			
Org. ind.	Priloga	Broj	Vrijednost
01-	02-	1241/19	8x

PARLAMENT FEDERACIJE BiH

Predstavnički dom

n/r predsjedavajućeg, gosp. Elvira Karajbića

U skladu s članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda („Sl.novine F BiH“, broj:27/03 i 21/09) i članom 172. Poslovnika o radu predstavničkog doma Parlamenta FBiH („Sl.novine F BiH“, broj:69/07 i 1/08) radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku PRIJEDLOG Zakona o minimalnoj plaći u F BiH.

U prilogu Vam dostavljam tekst zakona

S poštovanjem,

Šef kluba zastupnika SDP BiH
Damir Mašić

PRIJEDLOG**ZAKON O MINIMALNOJ PLAĆI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, juni 2019. godine

Član 1.

Ovim Zakonom propisuje se način utvrđivanja iznosa minimalne plaće, rokovi njezinog utvrđivanja, kao i provedba nadzora nad primjenom odredbi Zakona.

Član 2.

(1) Minimalna plaća, u smislu ovoga Zakona, je najniži mjesečni iznos bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom radnom vremenu.

(2) Minimalna plaća radnika koji radi u nepunom radnom vremenu utvrđuje se i isplaćuje srazmjerno ugovorenom nepunom radnom vremenu.

Član 3.

(1) Pravo na minimalnu plaću, utvrđenu prema odredbama ovoga Zakona, imaju svi radnici koji rade u Federaciji Bosne i Hercegovine, neovisno o sjedištu ili registraciji poslodavca.

(2) Odredba stava 1. ne primjenjuje se na radnike koji imaju pravo na bruto plaće u većoj visini utvrđenoj prema kolektivnom ugovoru čija primjena je proširena sukladno odluci ministra nadležnog za rad.

Član 4.

Visina minimalne plaće utvrđuje se jednom godišnje za narednu kalendarsku godinu, a najkasnije do donošenja budžeta FBiH za narednu godinu.

Član 5.

(1) Minimalna plaća za 2019. godinu utvrđuje se u iznosu od 55% od prosječne mjesečne bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama Federacije Bosne i Hercegovine za razdoblje januar – septembar 2018. godine, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.

(2) Minimalna plaća za 2020. godinu utvrđuje se u iznosu od 60% od prosječne mjesečne bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama Federacije Bosne i Hercegovine za razdoblje januar-septembar 2019. godine, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Član 6.

(1) Minimalna plaća se za 2021. i svaku sljedeću kalendarsku godinu usklađuje na temelju:

- porasta cijena dobara i usluga koje se koriste za ličnu potrošnju, mjerene indeksom potrošačkih cijena,
- porastu prosječne mjesečne bruto plaće isplaćene po zaposlenom u pravnim osobama Federacije Bosne i Hercegovine

(2) Minimalna plaća iz stava 1. ovog člana ne može se odrediti u iznosu manjem od 60% prosječne mjesečne bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini.

(3) Ministar nadležan za rad će, nakon konsultacija sa socijalnim partnerima, Vladi Federacije predložiti visinu minimalne plaće iz stava 1. ovog člana.

Član 7.

(1) Visinu minimalne plaće za 2021. godinu i svaku sljedeću kalendarsku godinu, uredbom će utvrditi Vlada Federacije na osnovu odredbe člana 5. i 6. ovog Zakona nakon konsultacija sa socijalnim partnerima“.

(2) Minimalna plaća utvrđena na način iz stava 1. ovog člana primjenjuje se od 1. januara kalendarske godine za koju je utvrđena.

Član 8.

(1) Iznimno se kolektivnim ugovorom može ugovoriti minimalna plaća u iznosu manjem od iznosa propisanog uredbom iz člana 7. ovoga Zakona.

(2) Iznos minimalne plaće iz stava 1. ovoga člana ne može biti manji od 90% iznosa propisanog uredbom iz člana 5. i 7. ovoga Zakona.

Član 9.

U iznos minimalne plaće ne ulaze povećanja plaće za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad nedeljom, praznikom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

Ako povećanja iz stava 1. ovog člana nisu regulisana kolektivnim ugovorom, radnik ima pravo na povećanu plaću za:

- Prekovremeni rad minimalno 25%
- Noćni rad minimalno 30%
- Rad na dan sedmičnog odmora minimalno 20%
- Rad na dan praznika minimalno 40%
- Rad u otežnim uslovima rada minimalno 5%
- Rad u teškim uslovima rada minimalno 10%

Član 10.

Nadzor nad primjenom ovog Zakona i kolektivnih ugovora iz člana 3. stav 2. ovog Zakona obavljaju tijela javne uprave koja su po posebnim propisima ovlaštena za nadzor u vezi s radom i zapošljavanjem, a nadzor zakonitosti, pravilnosti i pravovremenosti obračuna, prijava i uplata budžetskih prihoda poreska uprava FBiH.

Član 11.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 25.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba, ako u propisanim rokovima ne isplati minimalnu plaću u visini utvrđenoj prema odredbama ovoga Zakona ili ugovorenu plaću u visini utvrđenoj prema kolektivnom ugovoru iz člana 3. stav 2. ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 2.500,00 do 4.000,00 KM za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

(3) Ukupan iznos novčane kazne kojom će se kazniti poslodavac za prekršaj iz stava 1. ovoga člana, uvećava se prema broju radnika kojima poslodavac nije obračunao i isplatio minimalnu plaću u visini utvrđenoj prema odredbama ovoga Zakona, ili ugovorenu plaću u visini određenoj u kolektivnom ugovoru iz člana 3. stav 2. ovog Zakona po njezinom dospijeću, s tim da tako izrečena novčana kazna ne može biti viša od najviše novčane kazne propisane posebnim propisom.

Član 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH.

O B R A Z L O Ź E N J E

ZAKONA O MINIMALNOJ PLAĆI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Za donošenje zakona o minimalnoj plaći u Federaciji Bosne i Hercegovine ne postoji izričit ustavni temelj, ali bi za isti mogla poslužiti odredba člana III 1. g. (finansiranje djelatnosti federalnih vlasti, ustanova i institucija koje federalne vlasti osnivaju oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima) i člana IV.A.20.(1) d i j. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (Zakonodavna vlast Federacije – Parlament Federacije), kojom je utvrđeno da je Parlament Federacije, između ostalog, nadležan i za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti. S obzirom da se Zakonom o minimalnoj plaći u Federaciji propisuje način utvrđivanja iznosa minimalne plaće, rokovi njezinog utvrđivanja, kao i provedba nadzora nad primjenom odredbi Zakona, a što spada u vršenje funkcija, odnosno dužnosti federalne vlasti, navedena ustavna odredba može poslužiti kao ustavni temelj za donošenje zakona o minimalnoj plaći u F BiH.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Analizom socijalne situacije u F BiH, ukazala se potreba za donošenjem jednog ovakvog zakona. U F BiH institut minimalne, odnosno najniže plaće trenutno zakonski nije uređen.

Važnost instituta minimalne plaće kao socijalno zaštitnog instrumenta naglasio je i Odbor Europskog parlamenta za socijalna pitanja, koji je još 1993. godine predložio državama članicama Europske unije da uvedu mehanizme za određivanje minimalne plaće u odnosu na nacionalnu prosječnu plaću (Europski parlament, 1993. godine). U provedbi navedene preporuke različita je praksa u državama članicama Europske unije, s obzirom da se negdje minimalna plaća uređuje zakonom, a negdje kolektivnim ugovorima, različit je opseg primjene u odnosu na zaposlene - negdje se minimalna plaća utvrđuje sektorski, a negdje se prilagođava regionalnim potrebama, a što sve ukazuje na potrebu da se taj instrument socijalne politike prilagodi, kako društvu u cjelini, tako i specifičnostima sektora ili djelatnosti, regionalnim razlikama i drugim faktorima koji utiču na ovaj zaštitni institut.

S obzirom da je institut minimalne plaće socijalno zaštitni instrument, ovim se zakonom propisuje kako će minimalna bruto plaća za 2019 godinu biti u iznosu od 55% prosječne bruto plaće, te 60% prosječne bruto plaće za 2020. godinu.

Iznos minimalne plaće u 2021. i svakoj narednoj godini uredbom bi utvrđivala Vlada Federacije, na prijedlog ministra nadležnog za rad, najkasnije do donošenja federalnog budžeta za narednu godinu..

Kolektivnim ugovorom može se, iznimno ugovoriti minimalna plaća u iznosu manjem od iznosa propisanog uredbom iz članova 6. i 7. predloženog zakona, ali tako ugovorena minimalna plaća ne bi mogla biti manja od 90 % iznosa propisanog uredbom.

Uvažavajući okolnost da je prema dostupnim podacima broj radnika koji u Federaciji BiH prima minimalnu plaću u porastu, te da se procjenjuje da oko 85% ukupno zaposlenih radnika u realnom sektoru prima minimalnu plaću, predlaže se kvalitetniji način utvrđivanja visine minimalne plaće kako bi se omogućilo efikasnije ostvarivanje ekonomskih i socijalnih interesa radnika koji imaju najniža primanja. Predloženi zakon će poslodavcima omogućiti kvalitetnije planiranje poslovne godine, te jednostavnije usklađivanje s aktuelnim privrednim kretanjima.

III. OBRAZLOŽENJE VAŽNIJIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. propisuje se područje koje se uređuje ovim Zakonom.

Članom 2. definiše se pojam minimalne plaće tako da se određuje da je to najniži mjesečni iznos bruto plaće koji pripada radniku za rad u punom radnom vremenu. Nadalje, definiše se pravo na isplatu srazmjernog dijela minimalne plaće za radnike koji rade u nepunom radnom vremenu. **Članom 3.** utvrđuje se pravo na minimalnu plaću svim radnicima u Federaciji BiH, s tim da su takvu plaću obavezni isplatiti svi poslodavci koji zapošljavaju radnike u Federaciji, neovisno o svojoj registraciji ili sjedištu. Takođe je određeno da se za radnike koji primaju bruto plaću u visini utvrđenoj prema kolektivnom ugovoru čija je primjena proširena ne primjenjuje stav 1. ovog člana.

Članom 4. propisuju se rokovi utvrđivanja visine minimalne plaće.

Članom 5. definisano je usklađenje minimalne bruto plaće sa prosječnom bruto plaćom kroz dvije godine.

Članom 6. utvrđuje se da se minimalna bruto plaća za 2021 i sve naredne kalendarske godine usklađuje sa javno objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku i to -porastom cijena dobara i usluga koje se koriste za osobnu potrošnju, mjerene indeksom potrošačkih cijena, porastom prosječne mjesečne bruto plaće. Takođe se utvrđuje da minimalna plaća nakon usklađivanja ne može biti manja od 60% prosječne mjesečne bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama u F BiH u prethodnoj godini.

Članom 7. propisuje se da će visinu minimalne plaće za 2021. godinu i naredne kalendarske godine na temelju ovog Zakona utvrditi vlada uredbom.

Članom 8. propisuje se mogućnost ugovaranja minimalne plaće u iznosu manjem od iznosa propisanog uredbama iz člana 5. i 7. ovoga Zakona. Ugovoreni iznos minimalne plaće ne smije biti manji od 90 % minimalne plaće iznosa propisanog uredbom iz člana 5. i 7. ovoga Zakona.

Članom 9. su regulisana dodatna prava ukoliko ista nisu propisana kolektivnim ugovorom.

Članom 10. određuju se ovlaštena tijela državne uprave nadležna na nadzor nad primjenom ovoga Zakona.

Članom 11. propisuju se sankcije u slučaju kršenja odredbi ovoga Zakona.

Članom 12. utvrđuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.